

СҮХБААТАР АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ТЭРГҮҮЛЭГЧДИЙН ТОГТООЛ

2018 оны 05 сарын 03 өдөр

Дугаар 09

Баруун-Урт

Г
Дэд хөтөлбөр батлах тухай

Монгол Улсын Засаг Захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1.2, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.1.3, Засгийн газрын 2017 оны А/243 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн аймгийн ИТХ-ын тэргүүлэгчдээс ТОГТООХ нь:

1. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн дэд хөтөлбөрийг хавсралт ёсоор баталсугай.
2. Дэд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг жил бүр батлан, хэрэгжилтийг хангах арга хэмжээг жил бүрийн аймгийн нийгэм, эдийн засгийг хөгжүүлэх үндсэн чиглэлд тусгаж, хэрэгжүүлэхийг аймгийн Засаг даргад даалгасугай.
3. Харьяа нутаг дэвсгэрийнхээ хэмжээнд дэд хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг зохион байгуулж ажиллахыг аймгийн Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар /Д.Гэрэлбадрах/, Мэргэжлийн хяналтын газар /С.Сарантуяа/, сумдын Засаг дарга нарт тус тус үүрэг болгасугай.
4. Энэхүү тогтоолын хэргэжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Хүн ам зүй, хөдөлмөр эрхлэлт, нийгмийн хөгжлийн хороо /Д.Амарбаясгалан/, аймгийн ИТХ-ын нарийн бичиг /А.Чулуунбат/-т даалгасугай.

ДАРГА

Б.МОНХБАТ

Аймгийн ИТХ-ын Тэргүүлэгчдийн
2018 оны 05 дугаар сарын 03-ны өдрийн
09.. дугаар тогтоолын хавсралт

**СҮХБААТАР АЙМГИЙН ХӨДӨЛМӨРИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ,
ЭРҮҮЛ АХҮЙН ДЭД ХӨТӨЛБӨР
/2018-2020 он/**

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

Монгол Улсын Засгийн газраас хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн стандарт, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгож, иргэдийн эрүүл, аюулгүй орчинд хөдөлмөрлөх нөхцөлийг бүрдүүлэх, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний тохиолдлыг бууруулах зорилгоор Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн үндэсний хөтөлбөрийг 1997 оноос 4 үе шаттайгаар тасралтгүй хэрэгжүүлж ирсэн. Улсын Их Хурлаас 2015 онд Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийг баталсан бөгөөд уг хуулиар хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангахад яамд, бүх шатны Засаг дарга нарын үүрэг оролцоог нэмэгдүүлэх, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн үйл ажиллагаанд зарцуулах хөрөнгийг нэмэгдүүлж, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудал хариуцсан ажилтан болон зөвлөлийг ажиллуулах, ерөнхий захиалагч, гүйцэтгэгч, туслан гүйцэтгэгч компаниуд нь хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудлыг тусгайлсан гэрээгээр зохицуулах зэрэг асуудлыг зохицуулсан байна.

2006-2017 онд аймгийн хэмжээнд нийт 71 үйлдвэрлэлийн осол бүртгэгдсэний 35 буюу 49,3% нь уул уурхай, 36 буюу 50,3% нь төрийн байгууллагуудад болон бусад салбарт гарсан осол эзлэж байна. Нийт ослын шалтгааны 80 орчим хувь нь аюулгүй ажиллагааны арга барилд хангалтгүй суралцсан, ажилтны буруутай үйл ажиллагаатай холбогддог ба аймгийн Нийгмийн даатгалын хэлтсийн мэдээллээр аймгийн хэмжээнд нийт 25 хүн мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний тэтгэвэр авч байна. Статистик мэдээллээс үзэхэд эрүүл аюулгүй ажлын байрыг бий болгох, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, аюулгүй ажиллагааны соёл, дадал заншлыг ажилтан бүрт эзэмшигдүүлэхэд анхаарч, ажил олгогчдын үүрэг, хариуцлагыг нэмэгдүүлэх шаардлагатай байна.

Цаашид хууль тогтоомж, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн стандарт, дүрэм, журмын хэрэгжилтийг сайжруулах замаар эрүүл, аюулгүй ажлын байрны орчныг бүрдүүлэх, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн удирдлагын тогтолцоог орон нутаг, аж ахуйн нэгж, байгууллагын түвшинд хөгжүүлж, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн санхүүжилтийг оновчтой болгох, ажил олгогч, ажилтны үүрэг хариуцлагыг өндөржүүлэх шаардлагатай байна.

Түүнчлэн Засгийн газрын 2017 оны 08 дугаар сарын 31-ний өдрийн 243 дугаар тогтоолоор Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн үндэсний тав дахь хөтөлбөр батлагдсан, аймгийн Засаг даргын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 2.5.3.2-т "Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн аймгийн дэд хөтөлбөрийг

боловсруулан хэрэгжүүлнэ” гэсэн зорилтыг дэвшүүлсэн нь “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн дэд хөтөлбөр”-ийг батлан хэрэгжүүлэх үндэслэл болж байна.

Хоёр. Хөтөлбөрийн зорилго, зорилт, зарчим

2.1. Хөтөлбөрийн зорилго

Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хууль тогтоомж, стандартын хэрэгжилтийг сайжруулж, хөдөлмөр эрхэлж байгаа иргэн, ажилтны амь нас, эрүүл мэндийг хамгаалах төрийн бодлогыг хэрэгжүүлэх, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчин үүсч байгаа хүчин зүйл, шалтгааныг тогтоон ослын тохиолдлыг бууруулах, ажилтнуудын эрүүл мэндийг хамгаалах тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулахад энэхүү хөтөлбөрийн зорилго оршино.

2.2. Хөтөлбөрийн зорилт

Хөтөлбөрийн зорилгыг хэрэгжүүлэхийн тулд дараах зорилтыг дэвшүүлнэ:

2.2.1. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хууль тогтоомж, стандартын хэрэгжилтийг сайжруулна;

2.2.2. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг орон нутаг, салбарын түвшинд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажлын байранд шинэлэг, үр нөлөөтэй арга, хэлбэрээр тогтмол зохион байгуулж, хууль тогтоомж, стандартыг мөрдүүлж хэвшүүлнэ;

2.2.3. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн чиглэлээр ажил олгогчийн үүрэг, хариуцлагыг дээшлүүлж, ажилтан аюул эрсдэлээс өөрийгөө болон бусдыг хамгаалах чадвар, дадлыг төлөвшүүлнэ;

2.2.4. Ажилтныг эрүүл мэндийн үзлэг, шинжилгээнд хамруулах үйл ажиллагааг өргөжүүлэх замаар үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчиний тохиолдлыг бууруулна;

2.2.5. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудал хариуцах тогтолцоог бэхжүүлж, хяналтын үр нөлөөтэй арга, хэлбэрийг төлөвшүүлнэ;

2.3. Хөтөлбөрийн зарчим

Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална:

- урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх;
- нийгмийн түншлэлийг эрхэмлэх;
- ил тод байх;
- эрсдэлтэй бүлэгт түлхүү анхаарах;
- салбар дундын үйл ажиллагааны уялдаа холбоог хангах;

Гурав.Хөтөлбөрийн зорилтын хүрээнд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа

3.1. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хууль тогтоомж, стандартын хэрэгжилтийг сайжруулах 1 дүгээр зорилтын хүрээнд дараах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

3.1.1. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуулийн хэрэгжилтийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн аймаг сумын зөвлөл, мэргэжлийн хяналт, орон нутгийн холбогдох байгууллага болон түншлэгч байгууллагуудын оролцоотойгоор хийх;

- 3.1.2. Ажил олгогч Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хуульд заасан хэмжээнд төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулахад хяналт тавих тогтолцоог бүрдүүлэн ажиллах;
- 3.2. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг орон нутаг, салбарын түвшинд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажлын байранд шинэлэг, үр нөлөөтэй арга, хэлбэрээр тогтмол зохион байгуулж, хууль тогтоомж, стандартыг мөрдүүлж хэвшүүлэх 2 дугаар зорилтын хүрээнд дараах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:
- 3.2.1. Хүүхэд, өсвөр насыханд эрүүл аюулгүй ажиллаж, амьдрах арга барил, зан үйл олгох үйл ажиллагааг хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн чиглэлээр сургалт явуулдаг байгууллага, хүүхдийн төлөө ажилладаг төрийн болон төрийн бус байгууллагын оролцоотойгоор зохион байгуулах;
- 3.2.2. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн сургалтын хөтөлбөрийг ажил олгогчийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээний чиглэл, ажлын байрны онцлогт тохируулан холбогдох байгууллагуудтай хамтран боловсруулж зохион байгуулах;
- 3.2.3. Иргэдэд эрүүл, аюулгүй орчинд ажиллаж, амьдрах, осол гэмтлээс урьдчилан сэргийлэх зан үйлийг бий болгоход чиглэсэн сургалт, сурталчилгааны ажлыг орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн байгууллагуудын оролцоотойгоор зохион байгуулах;
- 3.3. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн чиглэлээр ажил олгогчийн үүрэг, хариуцлагыг дээшлүүлж, ажилтан аюул эрсдэлээс өөрийгөө болон бусдыг хамгаалах чадвар, дадлыг төлөвшүүлэх 3 дугаар зорилтын хүрээнд дараах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:
- 3.3.1. Аж ахуйн нэгж, байгууллага бүрт “Ослыг тэглэх, осол, мэргэжлийн өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх төлөвлөгөө” боловсруулан хэрэгжүүлэх;
- 3.3.2. Ажлын байр, үйлдвэрлэлийн орчинд гарч болзошгүй аюул ослоос урьдчилан сэргийлэх, эрсдэлийн үнэлгээ хийх, дохио, санамж, анхааруулга, тэмдэг тэмдэглэгээ тавьж, хаалт хамгаалалтыг бүрэн хийж хэвшүүлэн, аюул, эрсдэлгүй ажлын байр, үйлдвэрлэлийн орчныг бүрдүүлэх;
- 3.3.3. Аж ахуйн нэгж, байгууллага бүр ажилтнуудыг шаардлага хангасан ахуйн байраар хангах, алжаал (стресс, сэтгэлийн хямрал) тайлах, чийрэгжүүлэх, дасгал хөдөлгөөн хийх өрөө, танхимтай болох хөдөлгөөн өрнүүлэх;
- 3.3.4. Аж ахуйн нэгж, байгууллагын хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудал хариуцсан ажилтан болон үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлогыг судлан бүртгэх орон тооны бус байнгын комиссын гишүүдийг чадавхижуулах сургалтыг зохион байгуулах;
- 3.3.5. Ажил олгогч хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн чиглэлээр хүлээсэн үүргээ хөдөлмөрийн дотоод журам, хамтын гэрээ, хөдөлмөрийн гэрээнд тусган хэрэгжүүлж байгаа эсэхэд хяналт тавих;
- 3.3.6. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг ажилтан бүрт ойлгомжтой, энгийн, хүртээмжтэй хэлбэрээр зохион байгуулж, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шилдэг арга барил, туршлагаа бусдад түгээн дэлгэрүүлэх;
- 3.4. Ажилтныгэрүүл мэндийн үзлэг, шинжилгээнд хамруулах үйл ажиллагааг өргөжүүлэх замаар үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний тохиолдлыг бууруулах 4 дүгээр зорилтын хүрээнд дараах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ:

- 3.4.1. Мэргэжлээс шалтгаалсан өвчнийг оношлох, эмчлэх, сувилах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагуудтай хамтран ажиллаж, ажилтнуудад үзүүлэх эрүүл мэндийн тусlamж, үйлчилгээний хуртээмжийг дээшлүүлэх;
- 3.4.2. Аж ахуйн нэгж, байгууллага үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчинөөс урьдчилан сэргийлж ажиллагсдыг эрүүл мэндийн урьдчилсан сэргийлэх үзлэг, шинжилгээнд жилд 1-2 удаа хамруулах ажлыг зохион байгуулах;
- 3.4.3. Ажилтан албан хаагч аюул эрсдэлээс өөрийгөө болон бусдыг хамгаалах чадвар дадлыг эзэмшигүүлэх сургалтыг тухайн аж ахуйн нэгж, байгууллага ажилтан албан хаагчдадаа улирал тутам зохион байгуулах;
- 3.5. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудал хариуцах тогтолцоог бэхжүүлж, хяналтын үр нөлөөтэй арга, хэлбэрийг төлөвшүүлэх 5 дугаар зорилтын хүрээнд дараах үйл ажилллагааг хэрэгжүүлнэ:
- 3.5.1. Аймаг сум, аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн зөвлөлийн үйл ажиллагааг бэхжүүлж, арга зүйн удирдлагаар хангах;
- 3.5.2. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хяналт шалгалтын чиглэл, арга, хэлбэрийг шинэчилж, хяналт шалгалтын хүрээнд зөвлөн туслах үйл ажиллагааг өргөжүүлэх;
- 3.5.3. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудал хариуцах тогтолцоонд хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн бус байгууллагуудын оролцоог дэмжиж, хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх;
- 3.5.4. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний санхүүжилтийг аймаг, сумын Засаг даргын төсвийн багцад тусган хэрэгжүүлэх;
- 3.5.5. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудал хариуцсан орон нутгийн болон аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажилтан, хөдөлмөрийн хяналтын улсын байцаагчийг чадавхижуулах;
- 3.5.6. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн удирдлагын тогтолцооны стандартыг аж ахуйн нэгж, байгууллагуудад нэвтрүүлэх, арга зүйн зөвлөмж болгон хэрэглэх санаачилгыг дэмжих;

Дөрөв. Хөтөлбөрийн үр нөлөө, шалгуур үзүүлэлт

- 4.1. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлснээр дараах үр дүнд хүрнэ:
- 4.1.1. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хууль тогтоомж, стандартын хэрэгжилт дээшилсэн байна.
- 4.1.2. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ үр дүнтэй хэрэгжиж, сургалтын арга, хэлбэр шинэчлэгдэн иргэдэд эрүүл, аюулгүй орчин нөхцөлд ажиллаж, амьдрах зан үйл төлөвшиж, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчинөөс урьдчилан сэргийлэх шинэ арга, технологийг нэвтрүүлсэн байна.
- 4.1.3. Ажил олгогчийн үүрэг, хариуцлага дээшилж, ажилтнуудын аюулгүй ажиллагааны соёл, зөв хандлага төлөвшин ажлын байр, үйлдвэрлэлийн орчны нөхцөл сайжирч, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчны тоо буурсан байна.

4.1.4. Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааны арга хэлбэр шинэчлэгдэж, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчнийг эрт илрүүлэх, оношлох, тусlamж, үйлчилгээ үзүүлэх эрүүл мэндийн байгууллагын тоо нэмэгдэж, зардлыг шийдвэрлэсэн байна.

4.1.5. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн зөвлөлийн үйл ажиллагаа төлөвшиж, хяналтын байгууллагын бүтэц, хяналт шалгалтын арга, хэлбэр шинэчлэгдсэн байна.

Тав. Хөтөлбөрийн хэрэгжүүлэх хугацаа, санхүүжилт

5.1. Хөтөлбөрийг 2018-2020 онд хэрэгжүүлнэ.

5.2. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг аймгийн түвшинд Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн зөвлөл, аймаг, сумын Засаг даргын тамгын газар, Хөдөлмөр, хalamжийн үйлчилгээний газар, Мэргэжлийн хяналтын газар, төрийн бус байгууллагууд, аж ахуйн нэгж, байгууллагууд хамтран хэрэгжүүлнэ.

5.3. Улсын болон орон нутгийн төсөв, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчиний даатгалын сангаас зарцуулах хөрөнгө, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хөрөнгө, төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн хандив тусlamж, бусад эх үүсвэрээс санхүүжүүлнэ.

Зургаа. Хөтөлбөрийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ

6.1. Аймгийн хэмжээнд хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн явцын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг тухайн шатны Засаг дарга, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн аймгийн зөвлөлтэй хамтран гүйцэтгэж, тайланг тогтоосон хугацаанд Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яаманд хүргүүлнэ.

6.2. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн явц, түүний үр дүнгийн талаарх мэдээ тайланг олон нийтийн мэдээллийн хэрэгслээр дамжуулан ил тод, нээлттэй мэдээнэ.

-----оОо-----